

RENOWACJA FIGURY MATKI BOSKIEJ NIEPOKALANEJ W GOSTYŃSKIEJ FARZE

Figura Matki Boskiej Niepokalanej znajduje się w Gostyniu na terenie kościoła farnego, przy głównym wejściu, po prawej stronie dziedzińca, naprzeciwko kruchty. Została zamówiona we Włoszech przez Antoniego Przybeckiego jako wotum za odzyskanie zdrowia i ustawiona w Czachorowie w 1929 roku. Figura jest sygnowana napisem „Lechner Lasa Italia”. Wykonana jest z śnieżnobiałego marmuru z kopalni w Lasie. Wyjątkowość tego marmuru polega na jego unikatowym kolorze, jakości, twardości i krystaliczności. Figura po wybuchu II wojny światowej została strącona z cokółu i przechowana w miejscowym spichlerzu. Po zakończeniu wojny ustawiono ją na placu przy gostyńskiej farze, a w 1954 roku stanęła na obecnym cokole.

W lutym 2024 roku członkowie Towarzystwa Miłośników Gostyńskiej Fary podjęli decyzję o przystąpieniu do działań mających na celu renowację rzeźby Matki Boskiej Niepokalanej. Figura była bardzo zniszczona, marmur pokryty czarnymi plamami, twarz uszkodzona i oprócz uszkodzonej prawej dłoni, także palce lewej dłoni były nadłamane. Ocena stanu figury przeprowadzona przez księdza proboszcza, konserwatora zabytków oraz członków towarzystwa pokazała zły stan rzeźby, liczne głębokie spękania świadczące o konieczności jej zabezpieczenia. Należało ustalić przebieg, zakres i założenia konserwacji, znaleźć profesjonalnego wykonawcę i oszacować koszty. Zadanie było o tyle złożone, że z uwagi na ciężar i gabaryty figury nie można jej było przenieść do pracowni konserwatorskiej i prace można było wykonywać tylko w okresie kiedy temperatura powietrza nie spada poniżej 10°C.

Prac konserwatorskich podjęła się pracownia prof. Piotra Niemcewicz z Torunia. Harmonogram prac przy rzeźbie i ich zakres został zaakceptowany przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Przystąpiliśmy do dalszych czynności, ustawiając rusztowania umożliwiające prace. Pracownia konserwatorska rozpoczęła swoje działania od usunięcia wieloletnich zanieczyszczeń mchów, grzybów poprzez mechaniczne czyszczenie a następnie nagrzewanie ciepłą parą zlikwidowało brudy pokrywające marmur. Te czynności wykonano w 2024 roku i dalsze prace zostały wstrzymane z uwagi na niskie temperatury. Figura została zabezpieczona na okres zimowy.

Wiosną 2025 roku przystąpiono do uzupełnienia braków, usuwania wżerów w marmurze spowodowanych kwaśnymi deszczami i pokrycia figury środkami ochronnymi. Wyczyszczono marmur do stanu pierwotnego i obserwując postępujące prace cieszyliśmy się, że jest tak niesamowita różnica w stosunku do stanu sprzed rozpoczęciem konserwacji. Prace konserwatorskie przy figurze zostały zakończone w kwietniu 2026 roku. Następnym zadaniem, jakie stanęło przed Towarzystwem Miłośników Gostyńskiej Fary było opracowanie projektu i wykonania kopuły zabezpieczającej rzeźbę Matki Boskiej Niepokalanej przed opadami i odchodami ptaków mających gniazda na pobliskim drzewie. Wbrew pozorom opracowanie projektu, które spełniłby nasze oczekiwania estetyczne oraz możliwości finansowe nie było rzeczą prostą.

Było wiele koncepcji i propozycji ale na wysokości zadania stanęła grupa gostyńskich wykonawców: Artur Pytlewski, Dawid Rosik, Michał Dzik pod kierownictwem Sławomira Mikołajczaka. Kopuła, której kształt i wysokość zaprojektowano tak, żeby nie przytłaczała i nie dominowała nad zabytkową figurą, została wykonana z blachy stalowej, ocynkowanej galwanicznie. Pomalowana farbą proszkową na gorąco, a następnie przy użyciu farb dekoracyjnych postarzona, żeby harmonizowała z gotyckim kościołem. Zadaszenie zostało ukończony i zamontowane z końcem kwietnia 2026 roku, czyli przed majowymi nabożeństwami.

Całkowity koszt renowacji figury wraz zadaszeniem wyniósł blisko 25 500 zł. Na początku lipca 2026 roku Towarzystwo Miłośników Gostyńskiej Fary wraz z księdzem proboszczem Grzegorzem Robaczykiem zorganizowało spotkanie, na którym podziękowano wykonawcom zadaszenia

figury. Na tym spotkaniu podkreślono znaczenie wpływu 1,5 % darowizn na prowadzoną działalność, dzięki której mogliśmy dokonać konserwacji rzeźby i wykonania zadaszzenia. Jesteśmy bardzo wdzięczni i dziękujemy projektantom oraz wykonawcom za włożony wysiłek, zaangażowanie i poświęcony czas.

